

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.Н. КАРАЗІНА
Економічний факультет
Кафедра міжнародної економіки та світового господарства

ПРОГРАМА ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ

спеціальності 051 «Економіка», спеціалізації «Міжнародна економіка»
освітньо-професійної програми - магістр

Харків 2018

Програма переддипломної практики розроблена відповідно до Конституції України, Закону України "Про вищу освіту", "Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України" № 93 від 8 квітня 1993 р.

Переддипломна практика є продовженням реалізації наскрізної навчальної програми, заснованої на принципах безперервності та послідовності проведення всіх видів практики, і спрямована на формування необхідного обсягу практичних знань та умінь відповідно до другого (магістерського) рівня вищої освіти. У цій Програмі розглядаються загальні питання організації, проведення і підведення підсумків переддипломної практики студентів денної форми навчання спеціальності 051 «Економіка», спеціалізації «Міжнародна економіка» за освітньо-професійною програмою магістр.

1. Загальні положення

Переддипломна практика студентів (як різновид виробничої практики) є завершальним етапом навчання, що проводиться на випускному курсі з метою збирання матеріалів для дипломного проектування, узагальнення та вдосконалення здобутих ними фахових компетентностей (знань, практичних умінь та навичок), оволодіння професійним досвідом і підготовки до самостійної трудової діяльності.

Метою практики є оволодіння студентами сучасними методами, розрахунково-аналітичними операціями, управлінськими процедурами та технічними засобами виконання робіт у сфері міжнародної економічної діяльності. У період її проходження, на основі одержаних під час навчання знань, формуються професійні уміння і навички для підготовки та прийняття самостійно обгрунтованих організаційно-економічних рішень у реальних умовах господарювання, розвиваються потреби в постійному підвищенні інтелектуального потенціалу і творчих здібностей для підтримання власної конкурентоспроможності на сучасному ринку праці.

Головні завдання переддипломної практики:

- орієнтована на потреби практичної діяльності систематизація теоретичних знань, набутих під час навчання;
- оволодіння сучасними формами міжнародного бізнесу в науково-технічній, виробничій, торговельній, інвестиційно-фінансовій сферах;
- сприйняття і засвоєння методів та інструментарію регулювання міжнародної економічної діяльності на різних рівнях управління.

Під час проходження практики студенти адаптують набуті знання стосовно:

- визначення місця підприємств і організацій (баз практики) у господарській та регулятивній структурі економіки України;
- оцінки конкурентної позиції об'єкта практики на національному та міжнародному ринках;

- застосування сучасних методів дослідження і прикладного ретроспективного та поточного аналізу діяльності підприємств на основі достовірної звітно-облікової документації;
- виявлення якісної та кількісної оцінки тенденцій розвитку міжнародної економічної діяльності об'єкта практики в контексті об'єктивних світогосподарських закономірностей;
- формування й обґрунтування аналітичних висновків та практичних рекомендацій, спираючись на розрахункові мікро- та макропоказники.

Студенти під час практики набувають таких конкретних умінь та навичок:

- визначати об'єкти міжнародної економічної діяльності підприємства;
- розробляти стратегію розвитку міжнародної економічної діяльності з оптимальною мобілізацією фінансових, інвестиційних, матеріальних і трудових ресурсів;
- формувати ефективну організаційну структуру підприємства або спеціалізованого підрозділу, визначати функціональні обов'язки працівників із їх раціональним розподілом при оптимальній чисельності;
- оцінювати відповідність стратегій розвитку підприємств сучасним світогосподарським тенденціям;
- виявляти і враховувати об'єктивні прояви глобалізації, середовищні фактори прямого і непрямого впливу на міжнародну економічну діяльність;
- використовувати оптимальні методи та інструменти уникнення (мінімізації) економічних ризиків;
- розробляти і реалізовувати на практиці конкретні методи, засоби та інструменти управління підприємством, які спрямовані на обмеження кризових процесів;
- порівнювати фактичну результативність діяльності підприємства з цільовою;
- розробляти і використовувати оптимальні методики аналізу та ефективності функціонування підприємства.

Результатом переддипломної практики є узагальнення та вдосконалення здобутих знань, практичних умінь і навичок, оволодіння професійним досвідом та формування готовності випускників до самостійної трудової діяльності, а також збір та опрацювання матеріалів для завершення дипломного проекту й оформлення його результатів.

Базами переддипломної практики можуть бути організації та установи різних галузей та секторів освіти і науки, економіки, державного управління, фінансові та бюджетні установи, виробничо-промислові підприємства різних форм власності та інші, які забезпечені висококваліфікованими кадрами і відповідають вимогам програми практики другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Проходження переддипломної практики передбачено в останньому семестрі без відриву від навчання. Тривалість переддипломної практики - 4 тижні.

2. Організація і керівництво переддипломною практикою

Відповідальність за організацію, проведення і контроль практики покладається на кафедру та керівників практики від кафедри.

Організаційними заходами, що забезпечують підготовку та порядок проведення практики, є:

- 1) призначення керівників практики від кафедри;
- 2) розробка програми практики студентів;
- 3) складання тематики індивідуальних завдань на практику;
- 4) підготовка форм звітної документації за результатами проходження практики і повідомлення студентів про систему звітності (подання письмового звіту, виконання індивідуального завдання, підготовка доповіді, повідомлення, виступу тощо);

- 5) визначення баз практики;

- 6) розподіл студентів за базами практик.

Студенти можуть самостійно, за погодженням із керівником практики від кафедри, визначати для себе базу практики і пропонувати її для використання;

- 7) формування пакету документів для організації переддипломної практики:

- укладання договорів про проведення переддипломної практики між університетом та підприємствами, організаціями, установами;

- 8) видання наказу по університету (для організації переддипломної практики студентів).

Керівники практики забезпечують проведення практики студентів згідно з Положенням про проведення практики студентів Харківського національного університету, введеним в дію наказом університету № 0202-1/145 а від 04 квітня 2018 р., здійснюють контроль трудової дисципліни студентів згідно Правил трудового розпорядку баз практик, Правил внутрішнього розпорядку Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

3. Підведення підсумків практики

Підведення підсумків практики передбачає створення комісії для прийняття звіту та дату, до якої студент повинен звітуватися про виконання завдань, поставлених програмою практики.

Для звіту студент має представити весь пакет документів, передбачених робочою програмою практики:

- щоденник практики;
- письмовий звіт про проходження практики;
- характеристику.

Комісія приймає захист звіту у терміни, що визначені наказом про практику студентів. Керівники практики проводять підсумковий контроль за дворівневою шкалою оцінювання. Оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість, індивідуальний навчальний план, залікову книжку.

СТРУКТУРА ТА ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ ПРО ПЕРЕДДИПЛОМНУ ПРАКТИКУ

За результатами практики студенти складають індивідуальний письмовий звіт, в якому містяться систематизовані підсумки роботи.

Структура звіту:

Розділ 1.

Загальні відомості про установу, де студент проходив практику.

Економічна постановка мети та задач практики.

Розділ 2.

Зміст основних робіт (досліджень) на практиці з наведенням методик їх виконання (Додаток А).

Розділ 3.

Аналіз отриманих результатів.

Висновки (загальна оцінка результатів практики, рекомендації, пропозиції).

Список використаних джерел (література та інформаційні джерела, що опрацьовані за час практики).

Титульний аркуш оформляється як в курсовій роботі (Додаток В). Обсяг звіту – 20-25 сторінок, кегль - 14, інтервал -1,5.

Готовий звіт переплітають чи підшивають в папку і підписують. **Після цього звіт рецензує і підписує керівник практики від підприємства.**

ДОДАТОК А

Завдання 1

Вивчити порядок планування основних техніко-економічних показників роботи підприємства та одного із підрозділів, проаналізувати їх зв'язок. У планово-економічному відділі студент знайомиться із структурою та функціями відділу; вивчає основні техніко-економічні показники підприємства; розглядає порядок формування та розробки плану, його основні форми, порядок розрахунку прибутку підприємства, принципи його розподілу між структурними підрозділами.

Завдання 2

Ознайомитись з фінансово-господарською діяльністю та розрахунками на підприємстві. Студент повинен ознайомитись з основними показниками балансу підприємства. Проаналізувати вертикальну та горизонтальну структуру балансу, його активну та пасивну частини. Розглянути наявність власних та позичених коштів, їх співвідношення, обсяг обігових коштів, та їх використання.

Завдання 3

Ознайомитись із статутом підприємства, з системою управління. Студент повинен ознайомитись із структурою управління підприємством, функціональними відносинами по вертикалі та по горизонталі, ознайомитись із функціями служб управління.

Завдання 4

Студент повинен вивчити організаційну структуру відділу зовнішньоекономічних зв'язків. При цьому треба насамперед оцінити доцільність діючого варіанту організації праці зовнішньоторговельного відділу, визначити оперативні взаємовідносини з іншими відділами підприємства, зміст та обсяг роботи, а також чисельність робітників в кожному секторі та їх функціональні обов'язки. Необхідно проаналізувати діючий порядок планування та матеріального стимулювання роботи відділу.

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Економічний факультет
Кафедра міжнародної економіки та світового господарства

Реєстр. № _____

ЗВІТ ПРО ПЕРЕДДИПЛОМНУ ПРАКТИКУ

Виконала:

студентка 2-го курсу магістратури

гр. ЕМ - 61

Т.М. Гуріна

Керівник практики від кафедри:

канд. екон. наук , доцент

Т.І. Кім

Керівник практики від підприємства:

Директор ТОВ «Імпульс»

О.А. Оніщенко

Харків – 2018

